

BRIJUNSKI TRANSKRIPT

31. SRPNJA 1995.¹

Zapisnik sa sastanka predsjednika RH dr. Franje Tuđmana sa vojnim dužnosnicima, održanog dana 31. srpnja 1995. godine na Brijunima

Početak u 10.50 sati

Predsjednik:

Gospodo, sazvao sam ovaj sastanak da bismo procijenili sadašnju situaciju, da bih čuo vaša mišljenja prije nego što donesem odluku o dalnjim našim pothvatima ovih dana.

Kao što znate mi smo bili odlučni da pođemo u daljnje operacije čemu je ova operacija potхват Grahovo-Glamoč trebala također poslužiti i u odnosu na Bihać, ali i radi opkoljavanja Knina. Bili smo odlučni da pođemo u deblokadu Bihaća sa zapadne strane. Međutim, sada je takva situacija da su nam predstavnici UN Arashi, Stolttenberg sa Srbima taj razlog izbili iz ruku, jer prema tome oni povlače svoje snage s područja Bihaća. Neće napadati, dozvoljavaju da se UNCRO postavi na te granice, na promatranja. I to jasno da su odmah to dostavili čitavom svijetu. A, svaka vojna operacija mora imati svoje političko opravdanje.

Prema tome, mi više nemamo opravdanje da idemo u deblokadu Bihaća. Ali, čini se da bismo mogli povoljnu političku situaciju u Hrvatskoj, demoralizaciju u srpskim redovima, naklonost i ljudi u Europi, jednim dijelom u Europi, ono što je skljono rješenju te krize i u korist Hrvatske gdje imamo znači prijatelja Njemačku koja nas suzdržano podržava i u političkim razgovorima, ali i u NATO gdje također imaju razumijevanja za naše poglede. Imamo i naklonost Sjedinjenih Američkih Država, ali do određene granice, ako ćete gospodo izvršiti na profesionalan način, kao što ste izvršili u zapadnoj Slavoniji u roku od nekoliko dana, to znači molim tri, četiri dana, maksimum osam dana onda možemo računati da ćemo i politički, da nećemo

---

¹ Ovo je verzija zapisnika koju je Vlada RH 2005. potvrdila kao autentičnu, iako je utvrđeno da nije potpuna, da su neki dijelovi izostavljeni te da je došlo do pogrešnih pripisivanja izjava različitim osobama.

politički ne samo pretrpjeli štete, nego da ćemo politički u tom i takvom svijetu dobiti.

Prema tome, po mome mišljenju budući da nam više ne može biti glavni cilj da prodremo do Bihaća. Prodor do Bihaća može biti samo sporedni sada. Mi bismo morali naći neku izliku za našu akciju, naš pothvat koji možemo početi prema planu kao što je bilo jučer, ili pak sutra, ili prema jučerašnjem planu za sutra, ili da se dogovorimo kad možemo. Ali, ako idemo ovih dana u daljnje pothvate onda Bihać može biti još samo kao izlika i sporedno, a protivniku onda moramo nanijeti ili totalni poraz jug i sjever, da se razumijemo, poštujući istok na miru sada.

Zašto pustiti istok na miru? Zato što se i ti naši prijatelji boje da ne uđe Jugoslavija u rat u cjelini, s Jugoslavijom i Rusija, pa prema tome opći rat. Prema tome, istok bismo pustili totalno na miru, a ovo bismo morali riješiti i jug i sjever. Riješiti, na koji način? To je sada tema naše današnje rasprave. Da nanesemo takve udarce da Srbi praktično nestanu, odnosno da ono što nećemo odmah zahvatiti da mora kapitulirati u nekoliko dana. Prema tome, taj predviđeni plan koji smo imali za sutra trebalo bi prerazmotriti i modificirati. Kada čujem vaše prosudbe i vaša mišljenja, znači onda ću donijeti odluku. Ali da ponovim, nije glavna zadaća deblokada Mostara, nego je...

(Upadice: Bihaća.)

Nego je, Mostara mi zato pada na pamet, jer vjerojatno će oni dolje čačkati nešto na tom području da bi nas svezali i da bi nas upozorili ako mi idemo, da imaju i oni mogućnosti od Neretve, što ne odustaju, pa do Dubrovnika. Prema tome, nije nam glavna zadaća Bihać nego je nanošenje na nekoliko pravaca takvih udara da se srpske snage više ne mogu opraviti, nego da moraju kapitulirati. Kod toga možemo računati da se u tom području Jugoslavija neće angažirati izravno. I noćas su održali sjednicu svoje vlade. Pozivaju, osuđuju našu agresiju i pozivaju Međunarodnu zajednicu da osigura prestanak neprijateljstava i političke razgovore. Vi ste vjerojatno čitali svi moj odgovor Akashiu, jeste ili niste?

(Upadice: Jesmo.)

Prema tome, kao što ste vidjeli on je ultimativan, ali je već jutros Stolttenberg došao Šariniću i kaže da bi se to moglo popraviti u onom smislu kao što je predsjednik tražio i da oni predlažu da se između kninskih Srba i nas održi sastanak u Ženevi u četvrtak. I predlažu svoju delegaciju u kojoj bi bio

Mile Novaković, to je onaj general, njihov ministar Vojnović, pa Macura, pa Prijić i da mole svakako da bude na čelu naše delegacije predstojnik Ureda Šarinić. Ja sam Šariniću rekao da može načelno reći da mi jesmo za pregovore ukoliko prihvaćaju one moje uvjete koje sam postavio u svom odgovoru Akashiu, ali da on neće biti na čelu delegacije ako dođe do tog sastanka. Tako da i to možemo, još danas će zvati i možemo i to uzeti kao masku da prihvativimo te razgovore, čak da odredimo ne znam i svoju delegaciju, ali da porazgovorimo o tome da li sutra ili nekih narednih dana da idemo u pothvat za solobođenje od Banije, Korduna do Like, Dalmacije do Knina, na koji način da to provedemo sa zadaćom da posao uglavnom završimo u tri, četiri, maksimum osam dana. Da ostanu poslije toga samo nekakve enklave koje bi se morale predati. Evo toliko kao uvod u raspravu o svemu tome. Molim vaše mišljenje. Svak od vas će biti odgovoran onda za ono što se dogovorimo za provedbu i za međusobnu suradnju, jer bez veoma usklađene suradnje na svim bojištima ne bismo mogli postići uspjeh oslobođenja tih područja u kratko vrijeme. S time da budem do kraja čini mi se jasan da bi trebalo razmislići da se znači ove snage od Grahova usmjere onda prema ovamu u ofenzivnim djelovanjima. Toliko kao uvod. Molim gospodo, s punom odgovornošću ono što iznosite, svoje prosudbe i svoje prijedloge, i onda kasnije da donešemo odluku o provedbi. Admiral Domazet.

Davor Domazet:

Gospodine Predsjedniče, ja ću iznijeti situaciju stratešku na razini protivnika, a onda bih dao i naznake moguće operacije sukladno vašom postavljenom sada tezom, jer sam upoznat sa cijelom operacijom u njenom planiranju. Prvo, smatram da je sadašnja situacija, kada je pitanje neprijatelja u cjelini gledajući i u Bosni i u okupiranim dijelovima Hrvatske izuzetno povoljna za nas, za izvođenje radikalne operacije za oslobođanje okupiranih dijelova Banovine, Like, Korduna. To se temelji na slijedećem. Prodor prema Grahovu i presjevanje riješena je jedna od četiri, znači ostale su tri preostale točke ključne koje na operativno strateškoj razini dovodi protivnika i cijekupnu njegovu operacijsku strukturu u okruženje.

Drugo, vezao je i onako oskudnu pričuvu koju ima i može odvojiti u vojsci Republike Srpske odnosno iz Bosne, računajući i slobodne snage koje ima na istočnom bosanskom području. Kako su sebi zadali nekakav politički cilj, a s tim i vojni da pokušaju vratiti Grahovo jer znaju njegovo srateško značenje njihovo glavno usmjerjenje je

sada prema Grahovu, kako snaga sa prostora okupiranog poglavito Like i Dalmacije, tako i iz Bosne i Hercegovine. Oni u tijeku pokušavaju, naglašavam pokušavaju pripremiti jedan protivudar koji će imati za svrhu samo deblokadu Grahova, što je za nas izuzetno korisno jer će na taj prostor manevrom snaga za idućih četiri, pet dana ne mogu biti spremni, a prosuđujem da neće moći ni za osam do deset dana što nam otvara mogućnost, jer oslobađa pozadinu i prostor iza nas. Drugo, sve što je potencijale mogao dovesti na područje Banovine i Korduna i Like to je doveo...

Predsjednik:

Čujite, odakle bi oni protuudar prema....

Davor Domazet:

Protuudar je dvostruki gospodine Predsjedniče. Sa Knina, odnosno sjeveroistočno od Knina, tu su snage koje je dijelom snaga prebacio sa ... (gleduju po karti.) Snage za protuudare su sa dvije operacijske osnovice. Knin, to bi snage sa okupiranih dijelova i sjeveroistočno iz pravca Drvara, bile bi snage Republike Srpske. Za sada planiraju specijalne snage već prebacuju, s time da su ostavili sad na jednu oklopnu satniju na Slunju i s time su na način slabili pritisak na peti korpus i sa snagama koje su još ostale, a znamo kakvo je stanje тамо, sa lijevoga boka bile bi snage specijalne policije, plus snage specijalnog korpusa, a sa desnoga boka prva brigada iz prvog krajiskog korpusa iz Banja Luke i bila bi 16. brigada motorizirana koju je skinuo sa koridora, a te su snage zamijenile snage iz istočne Bosne koje su bile na Srebrenici.

Predsjednik:

Da li su oni odustali u ovom momentu?

Davor Domazet:

Ne, ne, nisu oni odustali. Oni manevar snaga gospodine Predsjedniče, zato jer su oni ograničeni od goriva pa svega redom. Njima je najlkaši taj manevar da ove snage skinu, jer najbrže mogu doći, a da ih zamijene one koje su bile na Srebrenici. Ali je ovdje značajno da neće doći do povećanja većih snaga da će moći imati takav odnos da bi mogli ugroziti Orašje koje za nas ima izuzetno značenje. Znači, ukupne snage koje on može stvoriti za ofanzivu, a on će poduzeti, to je nedvojbeno bile bi jačine, ne veće od 6 tisuća ljudi, što bi s obzirom na strukturu obrane i pozicije koje mi držimo, to bi Gotovina obrazložio, morali zaustaviti i navući

te snage na nas, naprsto ih i pustiti, jer nama će onda otvoriti strateški nastup na sjeveru i sjeverozapadnom dijelu.

Drugo, ono što je značajno je to što je propustio korpus, pritisak specijalnih snaga, tako da je moj prijedlog da se puno ne iscrpljuje 5. korpus sa snagama i u prostoru koji su osvojili, jer on nije promijenio operativnu situaciju jer nije prenešena komunikacija, nego da taj korpus uporabi na slijedeći način, da ostavi dosta te snage, a sada mu nisu potrebne te velike, ali da glavninu snaga pregrupira i ide prema Kulen Vakufu na drugu kritičnu točku i dođe do potpunog odsjecanja snaga. Ostaje samo pomoćni put za njihovo izvlačenje. Na taj smo način riješili drugu kritičnu točku i cijelokupni prostor odsjekli. Za to i na naše djelovanje ostalo koje ćemo izložiti, moći će napraviti za ta tri do četiri dana koja ste vi kazali.

Drugo kritično ili ono što je značajno su dva prostora. To je Kostajnica i Dvor na Uni. Rješavanjem jednoga, poglavito prvoga, a zatim drugoga, u drugom su mostovi za izvlačenje snaga, cijelokupni prostor se odsjeca u operativnom smislu i ta operacija bi praktično vrlo brzo mogla završiti. zbog toga direktiva koja je sada dana ona sve temelje ove ima, samo je odnos snaga usmjeravanje na tom pravcu. Prema tome, prvo, idemo za Zborno područje Gospic koje je po meni ključno i to iz dva razloga, prvo što njegov prodor na Ljubovo omogućava presjecanje komunikacija i izravno stavljanje pod nadzor Zračnu luku Udbinu sa minimalnim snagama, jer značaj luke Udbina može nam nanijeti veliku štetu, prije svega udarom po rijeci Urin. Znači, tu rješavamo taj ključni problem.

Drugi ključni problem je prodor na nazužem dijelu koji već plan postoji i ne treba ga mijenjati. Mora se izići u susret Bihaću i to urpavo na ona hrvatska sela koja se nalaze tamo, gdje su snage Hrvatskog vijeća obrane što smatram da će imati posebno značenje. Treće koje moramo riješiti to je nedvojbeno topničko raketni vatreni udar u kojega će on pokušati napraviti prema Zagrebu. Prema tome, u toj etapi nedvojbeno mora biti svostruki obuhvat odnosno kliješta na prostoru Petrinje, tako da se ukloni. I isti slučaj je sa Karlovcem. Ostaje nam ono što je glavno kod operacije, glavni udar sa snagama već bi imao operacijsku osnovicu kao pomoćni od Dubice i preko Sunje gdje je razrađena operacija na Kostajnicu, tako da bi uklonili i tu točku kao značajnu. Zatim, vrlo lako dolinom Une se pružaju prostori, sa te operacijske osnovice ugrožavanje Dvora na Uni, a dodatno možemo i sa snagama 5. korpusa dati mu zadaću da ide na Sanski most, ne na granice gdje su granice hrvatske, nego južno od Une, znači prema Bosanskoj.... i na

taj način čemo ugroziti Dvor na Uni jer je taj prostor moguće ugroziti. Na takav način operacija ima sasvim realnih snaga, jer odnos ukupni, i sa time bih završio, je slijedeći. U ovim situacijama, njihova recimo ta mobilizacija je samo 17 posto jučer je podatak. To izričito govori koliko je razstrojstvo unutar i sada je prvo opterećenje kako pobjeći, a ne kako se boriti. Ukupne snage na ovom području su slijedeće 7. korpus uz va ta pregrupiranja koja ima, ima 7 tisuća ljudi. 15. korpus Lika ne više od 6 tisuća, Kordun sa ojačanjima 4,5 i Banovina ima 5 tisuća.

(Upadica: a 2. krajiski?)

On je razbijen, imam podatke pa će ti ih dati. Prema tome, operacija pruža realnost gospodine Predsjedniče da se u tom vremenu izvede. Dodatne elemente nogu još obrazložiti. Kada je u pitanju istočna Slavonija odnosno Barnaja odnos snaga je sasvim drugačiji. Iz razloga što je sada uključivanje vojske Jugoslavije i prije šest dana dovošenje 18. motorizirane brigade Novi Sad sa kompletном tehnikom, dragovoljci već koji su se infiltrirali, ukupne snage na istočnom sektoru su 16 tisuća vojnika, 160 tenkova i 3 topničke mješovite pukovnije. Te su snage već u borbenom rasporedu, kako oklopne, tako i topničke, i sa jasnim ciljem su postavljene. Oni će pokušati to uraditi, tu nikakve dvojbe nema, zauzimanjem mostobrana na Baranji, i cilj je izbaciti jednog hrvatskog vojnika sa tog dijela.

Drugo, pokušat će i izvesti sigurno vatrene udare po gradovima. Oni cijene i njihovi su planovi da bi možda u eventualnoj poziciji, ako bi operacije dulje trajale, zbog toga operacija na zapadu i mora kraće trajati, mogli ako poluče rezultat pokušati čak iz pravca Tenje, jer su ispraznili jučer sve pučanstvo i glavne su im snage koncentrirane тамо, sa snagama koje ima у Baranji и pontone koje dovodi из Jugoslavije mogao bi pokušati ići на odsjecanje Osijeka. Ali samo pod uvjetom da ово traje duže и да se zaista odluče angažirati на tom dijelu, и ako uspiju skinuti nas sa mostobrana. У тој situaciji ne prijeti još, bez obzira što imaju snage, jer mora dovesti snage 453. motorizirane brigade из Šida, ne prijeti opasnost poglavito зог čvrstine obrane Hrvatskog vijeća obrane на Orašju da bi mogli pokušati davno poznati и planirani manevr južno od Vinkovaca prema Županji. Znači, то у овој etapi isključujemo. Osim samo što im ostaje, то су vatreni udari по Vinkovcima.

Dakle, realnost за ту operaciju je sada povoljna, с obzirom sa vojnog aspekta и angažiranje snaga, jer će nam njihov planirani udar dobro doći u smislu да sve snage

kojima vezuju kako operacijske dubine, tako s okupiranih prostora, a nama ostavlja mogućnost da vrlo brzo zatvorimo ostala tri prozora ili vrata koja imaju, a zatim sa već planiranim i razvijenim operativnim snagama Hrvatske vojske izbjijemo u dubinu i izađemo na granice.

Predsjednik:

Gospodo, u političkom smislu još nešto nisam vam rekao. Bildt, vi znate tko je Bildt, zamijenio je Owena, bio je ovih dana u Beogradu i dogovorio je sa Miloševićem takvo rješenje političke krize u Bosni, na tlu bivše Jugoslavije da Milošević prizna Bosnu i Hercegovinu na osnovu prijedloga Kontaktne skupine. Prema tome 49, 51 Federacija, Konfederacija i tako. S time, da ako to učini, da mu se za rok od 9 mjeseci, suspendiraju sve sankcije. To je znači Milošević pristao. Iza toga stoji Rusija, Francuska i Engleska. Mi smo sa svoje strane poduzeli sve korake da i Njemačka i Sjedinjene Američke Države pruže otpor tome, jer to ostavlja otvoren problem hrvatskih područja i to je svojevrstan način pritiska na nas. Ali, to govori u tom smislu, to spominjem zato da svoje operacije moramo tako zamisliti, tako provesti da nedamo povoda Jugoslaviji, Miloševiću i njihovim prijateljima na zapadu da prihvate intervencije Jugoslavije na hrvatskom tlu. Mislim da, to je sada admiral rekao, ako sačuvamo, mislim da čak mi se možemo, među nama rečeno i pomiriti sa gubitkom Dravskog mostobrana jer ako bi oni napali sa svim snagama taj mostobran Drave u Osijeku, mi bismo jako teško to mogli zaustaviti. Ako bi tu započeli rat, onda za zapad, započinjemo rat i sa Jugoslavijom. A, oni se kao što rekoh boje znači Jugoslavija, Rusija, Islam, svjetski rat itd. Znači, sa strateškog i političkog vojnog gledišta mi možemo zanemariti čak i taj mostobran, jer on nije od takvog značenja. Ako riješimo ovo, onda ćemo ono rješavati u kasnijem razdoblju. Razumije se, to može dovesti do toga da oni granatiraju Osijek ili Vinkovce. Dvojim da bi pošli u osvajanje Osijeka.

Davor Domazet:

Ne, ja sam rekao da tu može Jugoslavija da se uključi.

Predsjednik:

Zato ja to i kažem. Sada još nešto, u toj našoj operaciji ne znam generale šta je bilo sa Abdićem. Mi moramo Abdića prisiliti da stane na našu stranu i da prema Velikoj Kladuši, znači da tamo najđemo ne na protivničke snage, nego li na Muslimane koji će stati na našu stranu. Mislim da u vojnim

razmatranjima to treba imati u vidu. Abdić je bio za suradnju s nama, pa je Izetbegović bio protiv itd.

Zvonimir Červenko:

Ono gospodine Predsjedniče što sam vam rekao, razgovor je bio sa njim, obavljen je. On neće sa nikakvim Muslimanom iz Hrvatske razgovarati i mislim da je on ostao na svojim pozicijama kao što jeste, barem za sada.

Predsjednik:

Dobro, ostao je na svojim pozicijama, ali ako mi pođemo u ofenzivu onda mu treba reći, ako ćeš biti na srpskoj strani onda ćeš doživjeti poraz, a ako ostaneš neutralan i prideš na našu stranu onda imaš osiguranu budućnost. To treba djelovati i vojnički i politički. Sada, Udbinu, rekao je admiral pod kontrolu. To vjerojatno treba granatiranjem uništiti. Znate šta je, strateški gledano šta je nedostatak ovog našeg razmatranja plana? Lijepo je to da treba sada admirali zatvoriti im i preostala troja vrata, ali im nedaš nigdje izlaza. Nema izlaska da se.... lijepo je to da je rekao sada admirali - zatvoriti im preostala troja vrata, ali im ne daš nigdje izlaza. (... da se zatvara...) Da se izvuku, da pobegnu, nego ih prisiljavaš da se bore do kraja, što nam nameće veće angažiranje i veće gubitke. Prema tome, molim, dajte da uzmemo u razmatranje i to, jer oni jesu demoralizirani, apsolutno, i već kao što su se iseljavali iz Grahova i Glamoča, kad su se naši prisiljavali, tako se već dijelom iseljavaju iz Knina. Prema tome, dajte da uzmemo, u vojnom razmatranju, i tu mogućnost da im negdje ostavimo put, da se mogu dijelom izvući. (... tu je Dvor na Uni..) DA, ali ovaj Dvor na Uni je gore, ali ovo ovdje...

Davor Domazet:

Gospodine Predsjedniče, ovdje je put, i dva, zato smo u planiranju operacije imali, na ovome dijelu, ostavlja se ovaj put, ovdje je ličko, ovo gdje je Srb, ovdje je pored Srba. Tu se ostavlja put i mogu izići, i drugi put, ostavlja se Dvor na Uni, jer mi tek u završnom, tek izbijemo na Kostajnici postupno napredujemo i puštamo da izlaze, nećemo mi zatvoriti to. Tako da ima dva ključna puta.

Predsjednik:

Da, da si okašamo da što prije to.

Davor Domazet:

O tome smo i razmišljali.

Zvonimir Červenko:

Gospodine Predsjedniče, samo kratko, ovo smo mi detaljno rapsravili i plan kompletne operacije je onakav kakav jest, dobar, i izvršili smo sve pripreme da možemo to učiniti. Ukoliko nema političkih oportuniteta da se donese odluka da se ide na sve, ja predlažem - da se umjesto sutra ujutro kreće za jedan ili dva dana kasnije, i da se barem ide na prvu etapu, prvu fazu ovog našeg kompletнog plana.

Predsjednik:

Šta to znači, prvu etapu?

Davor Domazet:

Dobro, prva etapa strateški nakon operacije, tako treba... i, slijedeće. Prvu etapu, zauzimanje Ljubova, stavljanje pod nadzor Udbine. Napad snaga zbornog područja Split i specijalnih snaga MUP-a, s padina Velebita na Gračac, i stvaranje uvjeta u drugoj etapi, izbjivanja na Otrić. Podrazumijeva napadno djelovanje na...

Predsjednik:

Koliko bi ta prva etapa trajala?

Davor Domazet:

To je dva do tri dana, dva dana, najmanje, ne, neće više... (... na to, jedan dan.)

Ante Gotovina:

Tu imamo samo snage druge bojne, 9 gardijske, sa specijalnim postrojbama.

Davor Domazet:

Da, pa i ne treba više, ne treba više.

Ante Gotovina:

Da, sa specijalnim postrojbama MUP-a, bez ikakve jedne potpore, jačih oklopnih snaga u prodoru. Morat ćemo ih stvoriti, znači ona ne bi bila više od...

Davor Domazet:

Dalje, u tom istom prvom dijelu operacije je prodor snaga 1. gardijske brigade i ostalih snaga zbornog područja, sjeverno i južno od Plitvičkih jezera. Znači, otklanjanje opasnosti djelovanja po Zagrebu.

Zvonimir Červenko:

Da, Zagreb, Karlovac i Sisak.

Davor Domazet:

Da, i isto tako, od Karlovca, i isto tako prodor i izbijanje u Kostajnici. To je prva etapa operacije, i ona je normalno ta i rješava sve ključne probleme.

Zvonimir Červenko:

Gospodine Predsjedniče, i nema pola krajine.

Davor Domazet:

Ona je presječena, krajine, svi vitalni objekti strateški su pod nadzorom, stvoreni su uvjeti za drugu etapu operacije, koja isto toliko traje.

Dr. Miroslav Tuđman:

Da se prereže ovdje dolje, ili ne, s Velebita, ovdje?

Davor Domazet:

Ovde? (Da.) Ne, ne , uzima se komunikacija, i izbija se na Gračac, na Velebitu, ne, tek u drugoj etapi se uvođenjem 7. ili 4. brigade izbija se na Otrić, kao ključnu točku, ono isto što i... na pravcu prema Grahovu, i onda i potpuno je odsječeno, cjelokupno, sve njegove snage, i ostavlja mu se samo ta komunikacija za izlaz.

Predsjednik:

Dobro, kod toga što radi Gotovina s ovim snagama, koje je imao tamo?

Davor Domazet:

Ne, on s ovim snagama tu ne radi ništa, jer on je sve napravio što treba, samo čeka njihov udar.

Predsjednik:

Čekaj, čekaj, pa bolje je da on radi, negoli da čeka protuudar.

Ante Gotovina:

Ja imam jedan prijedlog, koji se može uklopiti u plan načelnika Glavnog stožera, a to je s one strane BiH. Ako mi dozvolite, ja bih ga i obrazložio. (Listaju po karti...) Ovaj plan se uklapa u plan operacije od načelnika Glavnog stožera Hrvatske vojske, a ide iz istoka prema zapadu, tj. iz BiH, već s postojećih položaja Bosansko Grahovo, i isto tako šire područje Glamoča. Vrijednost ove operacije je povezivanje snage 2. kraljiškog korpusa, izbijanje na Vitorog i time stvaranje uvjeta za izbijanje na Jajce, i rješavanje problema Jajca. Drugo, s ovim pravcem, kao u prvoj fazi operacija bi

primila... Operacija, u isto vrijeme, kada kreću snage sa zapada prema istoku, krenule bi snage 3. bojne 126. pukovnije 1. Hrvatskog gardijskog zdruga i specijalnih postrojbi MUP-a Hrvatske i Herceg-Bosne, u pravcu crvene zemlje, i time stavlja kompletno Knin pod kontrolu. Time bi uvezale i glavne snage 7. kninskog korpusa na obrnau Knina.

Druge snage, tu ja imam jedan zahtjev, a to je da s Armijom BiH dogovorimo dvije brigade iz sastava BiH, koje bi bile pridodate i operativno podređene združenom stožeru ovdje HVO, ali i HV. One bi imale zadaću da idu sjeverno u pravcu... da idu na spajanje u pravcu Kulen Vakufa sa snagama 5. korpusa, koji prodire u pravcu Kulen Vakufa. S ovim ovdje uvezivamo jedan dio snaga 2. krajiškog korpusa, a s udarom u pravcu Kulen Vakufa s dvije strane, i dalje... i bok, iz pravca juga prema sjeveru Kulen Vakuf, i od pravca sjevera prema jugu Kulen Vakufu, uvezivali bi ostale snage 2. krajiškog korpusa i one koje su došle iz zrinskog korpusa, poslije obavještajnih podataka obavještajne službe. Tek poslije, kada imamo rezultat s ove strane, naše snage koje idu u pravcu Zapadne Bosne, sigurno da bi oni orijentirali jedan dio njihovih snaga, da bočno udare u snage zbornog područja Gospić iz zbornog područja Split, i iz pravca, ono što imamo padine Velebita, u pravcu Gračaca, te su u pravcu Otrića.

Tek tog trenutka, poslije jednih dobrih provjerenih podataka, angažirao bih snage 7. gardijske brigade i 4. gardijske brigade - da obuhvatom izbijaju u pravcu Otrića, i time kompletno razbijaju bočno snage koje bi išle u pravcu snaga zbornog područja Gospić, i ostalih zbornih područja, Split, zajedno sa specijalnim postrojbama MUP-a, i time bismo kompletno razbili njihove glavne snage 7. korpusa, 15. ličkog korpusa i zatvorili drugu komunikaciju, tj. izlaz iz Knina u pravcu Gračaca i dalje prema Bosni, a ovaj već imamo pod kontrolom, kod Knina, u pravcu Drvara. Mi bismo dobili, jedno, uvjet da idemo dalje prema Jajcu, s ove strane, jer izbijamo na planinu Vitorog, odakle kontroliramo kompletno prostor u pravcu Jajca. S ove strane bismo mogli ostvariti ono što je spajanje sa Zapadnom Bosnom. A, drugo, kompletno zatvaranje južnog sektora, i time rješavanje problema južnog sektora u Hrvatskoj.

Predsjednik:

Gospodo, u načelu prihvaćam ovakvo razmišljanje. Kod toga mi jedino još nešto fali, a to je da u ovakvoj situaciji kad će biti, ako mi pređemo u opće ofanzivno djelovanje na čitavom području, da će u Kninu zavladati još veća panika nego što

sada vlada. Prema tome, treba predvidjeti i neke snage, koje će izravno djelovati prema Kninu, a osobito, gospodo, prisjetite se - koliko je hrvatskih mjesta i gradova razorenog, u Kninu jošnije danas tako... Prema tome, morati ćemo rješiti s UNCROM i time, i to, itd. Ali, kako bi bilo dobro, prema tome, opravdanje za ovakvu akciju je njihov protuudar od strane Knina, itd, pa prema tome, i imamo izliku da udarimo, ako možemo s topništвom, kao možete po... da se demolarizacija do kraja... ne samo ovo...

Ante Gotovina:

gospodine Predsjedničе, u ovom trenutku mi kompletno s našom tehnikom kontroliramo Knin,. Nije uopće to, ako je zapovjed za udar na Knin, mi ga za nekoliko sati rušimo, kompletno. S oklopnim snagama, srednjim, većim dometom raketni sustav. Mi smo na 20 km zračne linije ovdje od prevoja... 20 km od centra Knina. Snage koje idu na Knin s 400 dobrih pješaka iz 3. bojne 126. pukovnije, koji su svi iz ovog kraja, i poznaju odlično taj kraj, a imaju razloga da se bore tu, i ovog trenutka ih je teško držati na uzdi. Prvi hrvatski gardijski zdrug, koji ima 300 pješaka, koji se ovog trenutka u ovom prostoru i dokazao, i u svakom slučaju, na te pješake, možemo na to računati. Specijalne postrojbe MUP-a Hrvatske i Herceg-Bosne, koji imaju 350 odličnih pješaka, koji su se pokazali u ovome, i u operaciji, kao izvanredni. Znači, da mi imamo negdje oko tisuću dobrih pješaka, uyežbanih za desantiranje, znači za brzo prebacivanje na ovom teškom terenu, mi lako možemo ovladati Kninom, bez ikakvog problema.

Predsjednik:

Uključujući, uzeto razmatranje da i vrtoletni desant napravite.

Ante Gotovina:

Da, i to mislim. Stvar, što ovdje dobivamo... udarom s ovog praca, mi kompletno s ostalim dijelom 126. pukovnije, koja je iz ovog kraja, spuštamo se putem, koji je već probijen u pravcu Uništa, spajamo se sa cestom na Uništu, izbijamo u pravcu Svilaje s ostalim snagama i kompletno zatvaramo ovaj prostor, od Svilaje u pravcu Uništa, i oslobođamo, i stavljamo pod kontrolu cijeli ovaj dio ovdje...

Predsjednik:

Gospodo generali, časnici, iako ne smijemo učiniti ništa nepromišljeno, ali treba poći od toga da znači da smo postigli takve uspjehe, od Zapadne Slaveonije, i sada u

Bosni, da smo stekli povjerenje naroda, da imamo raspoloženje vojske, da imamo potporu i dobro dijela svjetske javnosti, a demoralizaciju protivnika toliku da ne može biti veća. Prema tome, treba nam i smjelosti. Znači, nije samo da imamo pod kontrolom, nego da ga što prije zauzmemos i da dobije malo, da mu platimo. Prema tome, ništa avanturistički, ono što bismo pretrpjeli gubitke da bi postigli uspjeh. Ali, ipak mislim da nam je bolja politička situacija toliko povoljna da moramo imati u glavi i u Knin ući što prije.

Ante Gotovina:

Ovog trenutka, sa ovih pozicija, mi vidimo, imamo ovo, i usporedimo kao Sljeme, kad vidimo Zagreb, evo takva je sada situacija.

Zvonimir Červenko:

Gospodine Predsjedniče, ako bih ja mogao Anti reći, da ne vjerujem da on može s postojećim snagama to učiniti, jer će vrlo brzo kroz nekoliko dana biti u poziciji da se brani, a vrlo teško da ovo može...

Predsjednik:

Čekajte, malo čekajte, on polazi od toga, da sa zapada pođe u to. Prema tome, koje bi to bile sprske strane koje bi se mogle suprostaviti i našim snagama s područja Grahova, a sa zapada.

(Miješanje glasova.)

Ante Gotovina:

Ja mislim da je ovo početak...

Predsjednik:

Mi moramo graditi svoje uspjehu dalje na... (šuštanje s papirima.)

Davor Domazet:

Gospodine Predsjedniče, ova operacija ovdje, te razine, ona da, dapače, ona rješava onaj glavni postulat, koji je ostao... a to je što potpuno na ovome... S tim, budući da je general Gotovina sa snagama koje ima, na onom dijelu planirao ući u Otrić, a to je jedna od drugih ključnih točaka koje jesu... (... pokazuje kartu.)... vidite, ovdje tu, u tome, ta raskrsnica, u tim snagama ući, i rješava onu drugu ključnu točku.

Ante Gotovina:

Janso. I, još nešto, sada nam je bliže izići na Otrić....

Davor Domazet:

Ali, i još više, pod jednim - ako vi gledate samo izolirano taj dio, a bez operativne, ili strateške razine, onda on ima sasvim jednu drugačiju projekciju. Kažemo, snage sa zapada, postavljam pitanje odmah - koje snage? Ako su nam 4. i 7. brigada tu, kao nositelj udara za to, znači, mi moramo ovo ovdje...

Ante Gotovina:

Ako ste previdjeli da izbjijete na Gračac s 2. bojnom... gardijske brigade, s ovim postrojbama...

(Z. Červenko: Ma ne...)

Davor Domazet:

Ne, ne tako, nemojte. Ova operacija ide i ona može dati prema ofanzivnosti, dominanti, kao duh, kao takav. Mora se biti i sa zapada, a sa zapada smo i mijenjali, zato i nema na ovim novim planovima 7. brigade, jer se nalazi tu. A, sa snagama generala Markača i ostalim snagama zbornog područja, uključujući i 2. bojnu 9. brigade, mora izvršiti ovu prvu etapu zauzimanja prezida, kao ključne točke, onda ona ima ulogu, ova operacija, ovdje kao što je tu...

Ante Gotovina:

Toga trenutka je još puno lakše izbiti s ove strane na Otrić.

Davor Domazet:

To je jedina dvojba, gospodine Predsjedniče, prebacivanje već snaga, koje jesu, jer manevr bi bio zaista težak, i normalno je da ne dolazi u obzir.

Predsjednik:

Ne, pa nema, dakle, prebacivanje odavde, pa na zapad, to je glupost.

Davor Domazet:

Da, zato to i kažem, to je jedina promjena. Ali, isto tako, zborno područje Split sada mora napraviti snage dostatne da ih može podržati, jer smao izbijanje Muškovice rješava stvar, jer moramo držati rijeku... (To može, da...) Ostali dio operacije ide već po razrađenome....

Ante Gotovina:

Ja to garantiram, izbjanje na Muškovicu, sa snagama koje imamo ovoga trenutka.

Predsjednik:

Dajte da malo vidimo prvo reagiranje na ovaj moj odgovor, i na sadašnju situaciju u svijetu. Dakle, već sam vam rekao, glavni tajnik NATO-a, upoznao ga je moj ambasador, i zauzet će se za razumijevanje naših. HFP - odgovor na reagiranje na moj odgovor, sinoćnji. Pismo s vrlo tvrdim tonom Hrvatski predsjednik je kategorički odbio, hrvatske vlasti se boje mogućeg srpskog napada na Istočnu Slavoniju. Ako krajiški Srbi ne primijene 6 točaka sporazuma, prisustvovat ćemo razbuktavanju u regiji, koje bi moglo dovesti do proširenja rata. Ukoliko se sporazum poštuje, možda neće biti eskalacije rata tijekom slijedećih 2-3 dana. Izjavio je Ricahrd Holbrooke. I, Richard Holbrooke je u State Departmentu, američkom, zadužen za to. HP. Hrvatski predsjednik je rekao da ponuda nije dovoljna. On očigledno nije jako zainteresiran da UN nadgledaju aktivnosti njegovih jedinica, dok se pokušavaju probotiti kroz Bosnu prema Kninu. Tuđman je isto rekao da odbija pregovarati s vođom hrvatskih Srba, Martićem, ili bilo kojim drugim ratnim zločincem. Glasnogovornik UN Ganes je rekao kasno navečer, da je na Srbima slijedeći korak. Ako su spremni poštivati dogovor, onda ćemo vidjeti napredka. Ako se sutra neće napadati Bihać, ako konvoji humanitarne pomoći stignu do bihaća, bez prepreke, to znači da dogovor vrijedi. Već prije hrvatskog odbijanja zapadnih snaga bosanskih Srba, general Ratko Mladić je rekao - da dogovor neće mijenjati njegove planove da ponovno osvoji sva područja izgubljeno u korist Hrvata tijekom zadnjih nekoliko dana. Zašto je Karadžić dao naredbu načelniku Milovanoviću, a ne Mladiću?

Zvonimir Červenko:

Zato što je jači od Mladića.

Davor Domazet:

Dakle, sukobi između Karadžića i Mladića, i Mladić je pod utjecjaem Miloševića, a Milovanović je izravno pod Karadžićem, to je raskol između njih.

Predsjednik:

Da li se Mladić javio?

Davor Domazet:

Mladić se nalazi trenutno u Mrkonjićgradu, a zapovijedno mjesto Milovanovića je u Drvaru.

Ante Gotovina:

To su vam dvije struje, jedna Pale, jedna Banja Luka.

Predsjednik:

Reuters Zapanjujuća hrvatska ofenziva koja je preplavila dva grada i ogromno područje, prisilila pobunjene krajinske Srbe, da popuste u napadima na zapadnobosansku enklavu Bihać, te da pristanu na razvor s neprijateljem. Ali u Zagrebu hrvatski predsjednik Tuđman odbija Akashijeve prijedloge. Dogovor kojem nedostaje precizan termin za provođenje, ipak predstavlja veliki ustupak od strane Srba. No, nije jasno da li je to samo srpska varka, kako bi kupili vrijeme za pregrupiranje snaga, nakon što je na to područje stigao general Ratko Mladić. (Da, Mrkonjićgrad...) AFP i Reuters. Britanski ministar obrane Michael Portiljo, izjavio je na odlasku u Washington gdj eće boraviti 24 sata kako bi razgovarao o Bosni da ne želi zvučiti melodramatično, ali da hrvatska intervencija sada otvara perspektivu otvorenog rata, u svakom slučaju između Hrvata i bosanskih Srba, što nas jako zabrinjava. Radio Korenica, vijest u 10 sati. Hrvatski predsjednik Tuđman izjavio je jučer navečer Yasushi Akashi. U vijestima se dalje prenosi prijedlog, njihov prijedlog Banja Luka, ne javlja predsjedniku pismo Akashiju, spominje jedino Mladićeve prijetnje prigodom njegovog boravka...

Zvonimir Červenko:

Milovanović je veći stručnjak od Mladića, to je bez svake sumnje.

Predsjednik:

Sada, slušajte, ne znam, u tu procjenu se ne bih sada, ali Mladića ste razumjeli, ne može se poreći da je....

Ante Gotovina:

bolji je vojskovođa.

Predsjednik:

Da, bolji je vojskovođa, da i drzovit je, i on koristi. Slušajte, on, kao i Karadžić i Milošević koristi do sada to nejedinstvo Europe, Francuske, Engleske, Njemačke i Amerike, i prema tome, oni su iskoristili to do maksimuma. Druga stvar je što oni sada nemaju snaga. Slušajte, kada oni nisu uspjeli poslije našeg "Bljeska" u Zapadnoj Slavoniji da nam osvoje

Oraški džep, onda je to najbolji znak, a to im je trebalo kao lijek, da dopustili nekakvu objedu, i da bi stvorili tu granicu na Savi. Tako da je to znak poprilične njihove bespomoćnosti, u cjelini uzevši, što ne treba potcenjivati, ali moramo i to s tim računati, i, evo, da, ako nisu mogli s Orašjem ovladati, kako bi sada nas mogli ugroziti na bilo kojemu području, osobito s pametno isplaniranim i odlično provedenom našim ofenzivnim djelovanjem. Mislim da ovu ideju, koju je general Gotovina iznio, da je treba uzeti u obzir, da ne dolazi uopće u obzir prebacivanje tih snaga na zapadno područje, nego djelovanje, njihovo djelovanje s tog područja prema Kninu, prema zapadu. Niste mi ništa kazali šta možemo, kad već tako pode, što možemo u odnosu na Benkovac. Da li oni u Benkovcu imaju neke snage, ili su gore?

Ante Gotovina:

Sve te snage ovog trenutka, su, po obaveštajnim podacima koje imamo, iz službe sigurnosti, maksimalno pripadnika benkovačke brigade, koji su iz sastava Obrovac, Benkovac, Đelevske, Kistanje, bili su na prostoru Grahova, Glamoča. Tamo su te njihove glavne snage razbijene. Znači, ovog trenutka je njihov moral nizak, i njihov povratak sigurno u Benkovac, i u te brigade, i ofanziva u tom pravcu je upitna. Mi imamo dosta snage za obranu, u tom prostoru, a naša brza ofanziva bi sigurno primorala te njihove snage, koje su sposobne za protuudar, da ih povučemo u pravcu sjevera.

Predsjednik:

Možemo u pravcu sjevera, ali i onda mi pripremite i neke manje jedinice da uđu u Benkovac. Da li to razumijete?

Ante Gotovina:

Da, jasno, to su domaće postrojbe.

Predsjednik:

Treba imati smjelosti, u jednoj općoj demoralizaciji, i slušajte, koliko imate iskustva, imam ga ja iz rata, koliko vi imate iskustva - u jednoj općoj demoralizaciji gdje se oni više ne mogu pouzdati da će dobiti pomoći. Tu treba imati smjelosti, itd....

Ante Gotovina:

Da, od tog ratnog lana, koji je već odobren, to je sve predviđeno, znači, one snage, koje su u obrani, određene.... povoljna situacija, kreću u...

Davor Domazet:

... kao snage za gonjenje, dani su im točno pravci, vrlo male snage, gdje ulaze u dubinu.

Predsjednik:

Da li ima netko od vas nekih novih prijedloga ili mišljenja, kada možemo poći u jednu takvu operaciju, sveukupnu operaciju. Prema tome, s tim da tu trebate planirati. Ovo što je Domazet iznio, ali, to ipak precizirati, koje su to točke, koji su to pravci koje točke moramo, s kojima moramo ovladati, da bismo protivnika kasnije potpuno dotukli, prisilili na kapitulaciju. S tim što sam rekao, i ovo što smo kazali, da im ovdje treba dati izlaza da mogu.... Jer, važno je da im ti civili, da pođu, pa će onda i vojska, i kada kolone pođu, to djeluje psihološki jedni na druge.

Ante Gotovina:

Već sada ima veliko iseljavanje civila iz Knina, koji odlaze za Banja Luku i Beograd. Znači da mi, ako nastavljamo ovaj pritisak vjerojatno za neko vrijeme, neće biti toliko civila, nego onih, koji moraju ostati, koji nemaju mogućnosti otići.

Predsjednik:

Da li je moguć udar na Knin, da ne pokažemo logor, koga UNCRO tamo, UNPROFOR....

Ante Gotovina:

Mi možemo jako precizno, ovog trenutka, djelovati po Kninu, bez da ciljano u vojarnu, u kojoj se nalazi smješten UNCRO. (Imamo sve snimke, i točno se zna to...)

Davor Domazet:

U toj južnoj vojarni, a njegove snage su sjeverno. Prema tome, može se vrlo precizno gađati, a da se nikako ne dođe pod djelovanje, u.... malo južnije od Knina, to su precizno....

Ante Gotovina:

Ovoga trenutka ni jedno naše oružje ne djeluje bez navođenja, znači, neposredno se navodi.

Predsjednik:

To znači ipak malo zahtijeva ovako, prema tome, da nam nije glavna zadaća spajanje prema Bihaću, nego... i to ipak zahtijeva pomjeranje dosadašnjih planova. Koliko vam treba i za dvoršenje plana i za eventualno pregrupiranje snaga. Da li će to zahtijevati pregrupiranje snaga?

Zvonimir Červenko:

Dva dana, ne više.

Predsjednik:

General Crnjac, što?

Miljenko Crnjac:

Gospodine Predsjedniče, ja isto smatram da bi nam bilo potrebno 2-3 dana da bi izvršili pregrupiranje snaga, jer ovo je sada novi momenat, general Gotovina planira 7. i 4. znači, treba dovesti snage, dublje. Druga stvar, ne znamo, ja do sada nisam znao gdje će 5. korpus djelovati. Ako će djelovati prema generalu Gotovini, onda se odmah mijenja situacija i prema meni i prema Norcu. Inače, 5. korpus je u onom našem planiranju, bilo da bi on djelovao prema Slunju, i prema stožernom brigadiru Norcu. Sad abi 5. korpus najvjerojatnije trebao ići s njima, i dogоворити да djeluje prema Kulen Vakufu, odnosno da djeluje dolje...

Predsjednik:

Koliko ima Dudaković, 5. korpus?

Ante Gotovina:

Ima 15.000 (Ima?) Da, da, ima, ali ima on još 10, alih nema s čime naoružati, i to je problem. Da ali 15.000 ima.

Predsjednik:

Dobro, može makar fingirati djelovanje i prema zapadu i prema jugu.

Zvonimir Červenko:

bilo bi najbolje da ide prema jugu.

Davor Domazet:

Ne, ne, njegov je Kulen Vakuf, i neka ide s bosanske strane granice.

Predsjednik:

Znam, ali to ne znači, ako ide na Kulen Vakuf, s brigadom.... s nekakvom satnijom ne može tamo. (On će vezati te stvari.)

Miljenko Crnjac:

Da, tako je, to bi trebalo dogоворити, ali snage, koje bi доšле, tu gdje je bila planirana 7. trebati će im 2, 3 dana upoznavanje prostora, terena, itd, ja bar to tako razmišljam.

Mirno Norac:

Nisi dobro slušao, tamo gdje će doći 7. doći će sa druge strane 7, to je ista stvar, i i ne mijenjamo ništa s druge strane, ovo dolazi, i ništa se ne mijenja, nikakve snage. Ovo je najlakši manevar, i najbrži, ali isti je, ali, cilj je isti, Ante i smo se razumjeli odmah. (Da, bitan je cilj.) Da, dolazi na isto mjesto, samo sa druge strane.

Ante Gotovina:

Da, sa druge strane, a sa ove strane je puno bliže, nego prebacivanje. (Nemamo više...)

Mirko Norac:

Imamo ovo ovako, ovdje ... (listaju kartu...)

Predsjednik

Šta je Markaču tu zadaća, tko zauzima Ljubovo? (Norac.)

Mirko Norac:

Predsjedniče, sukladno zadaćama i ratnom planu mi smo apsolutno sve poduzeli, znači, apsolutno smo izvršili sva pregrupiranja snage, i doveli ih u očekujuće rajone, grupirali... i domobilizirali smo i postrojbe, i uspostavili i ovo, svake brigade, doveli postrojbe, i domobilizirali postrojbe i doveli ih u očekujuće rajone. Jedino još nije pregrupiran 1. brigada, koja bi trebala doći tijekom dana, ili sutra. Meni, što se tiče ovoga dijela, maksimalno je potreban jedan do dva dana, znači da sam apsolutno spremam za izvršenje, u cijelosti, operacije, u jednom dijelu spajanja, i s 5. korpusom, i dva pomoćna pravca, na pravcu Čanak, Trnavac, ispred Koreničko vrelo, ispred Korenice. I, drugi mi je pomoćni pravac Ljubovo, gdje bih zrakoplovnu luku stavio pod kontrolu. Znači, ja bih to mogao maksimalno još jedan dan, koji bi mi bio potreban da to tako, mada su mi sve postrojbe spremne.

Predsjednik:

Znači, s tim da bi trebao ići pomoćnim snagama prema Bihaću, a glavnim snagama bi išao južno prema Kninu i Korenici.

Mirko Norac:

Ne, ne, glavni pravac napada mi je, sukladno o ratnom planu. Glibodor, Lička jesenica, Saborsko, Drežin grad, a pomoćni pravci su mi južno od Plitvičkih jezera.

Gojko Šušak:

A, njegove brigade i Markač mu je ovdje na ovom pravcu , jer djeluje s Markačem.

Predsjednik:

Generale, to je bilo u skladu, takav plan. Mislim da tu treba male korekcije, to je bilo u skladu s tim planom, da nam je važno prodor do Bihaća i samo presijecanje neprijatelja. Ali, sada nam nije glavno, to je pomoći pravac, pomoćna zadaća, sada prodor prema Bihaću. glavno nam je sada udar po protivniku i ovladavanje područjem.

Mirko Norac:

Gospodine Predsjedniče, jedino jedan prijedlog, ako dopustite - onda bih mogao ići prema Lapcu, ovaj dio snaga, koji se pregrupira, pregrupira 1. brigadu, uvesti s pravca Ljubova, i uvesti je dolje, odnosno preko Debelog brda, i prema Lapcu, tako da zatvorimo taj pravac, a snage 5. korpusa Armije BiH, onda bi se zajedno spojili sa snagama i zbornog područja, i odsjecali bi taj dio. S tim da onda moramo blokirati Korenicu.

Predsjednik:

Da, da, to i se čini tako, Da, šta?

Dr. Miroslav Tuđman:

U tom slučaju ako ovo bude izvedeno u roku od, ne znam, 48 sati, neće ovi imati vremena da se ovi izvuku vani. (Da, onda ga zatvaramo). Da, zatvaramo ga onda. (Miještanje glasova.) Da, onda ide malo južnije od Bihaća, tako da ostane ovaj put. A, ovaj ovdje, imaju vremena da se izvuče. (Ako idemo uv eću dubinu...)

Davor Domazet:

General Gotovina ide istočni smjer, izbjija ovdje, mi zauzimao Velebit i Gračac stavljamo pod nadzor i komunikaciju, a ovdje ostavljamo prostor. Ne treba bitno mijenjati korekciju plana, samo neki pravac, a ovdje presjecamo, ovo sjeverno i južno od Plitvica i stvarmao uvjete da oslobodimo Slunj kao koridor, kao takav, tako da će 5. korpus se moći usmjeriti u jednom i drugom pravcu. Mislim da neke velike korekcije sada nisu potrebite, samo priprema završna dva, tri dana.

Mladen Markač:

Gospodine predsjedniče, da se uključim, moja zadaća u ovom planu na mikrorazini vezano za gospodina Norca-mi krećemno sa Velebita - ovdje je Sv. Rok i tu je cesta

Obrovac - spuštamo se sa Velebita (ovo plavo) i imamo zadaću da dođemo, blokiramo Gračac i oslobođimo...

Predsjednik:

S tim kad i kažeš da blokiraš Gračac imaj na umu da može biti takva situacija, panika u Gračacu da uđeš i što prije uđeš, da javiš da si ušao u Gračac i svi vi koji ćete biti, jer će to djelovati psihološki u takvima situacijama, psihološki utjecaj pada pojedinih mjesta je veći negoli da dva dana tučeš sa topovima, granatama itd.

Mladen Markač:

U našem operativnom planu je bila 7. brigada - mi smo trebali stvoriti povoljne uvjete za daljnje uvođenje, s tim da u isto vrijeme Hrvatska vojska ide prema Obrovcu i na Muškovce. Znači, u isto vrijeme se to odrađuje i stvara prostor. Međutim, ovim sada što iznosi gospodin Norac, znači nije promjena zadaće...

Predsjednik:

kad pođete ovdje, oni će Obrovac sami napustiti.

Mladen Markač:

Nema promjene zadaće, s tim da gospodin Norac ide gore. Znači, njih stavljamo ovdje u džep i odатle možemo krenuti prema Norcu, a Norac krenuti prema Lapcu i praktički smo ovaj čitav prostor iselili. Ovo se sve uklapa i praktički to dobiva s ovim planom koji je gospodin Gotovina predložio, praktički se čitavo to područje stavlja pod...

Predsjednik:

Shvatite gospodo, da je situacija u njihovim redovima takva, pa oni su napustili Glamoč, Ante, koliko, dva dana prije nego što smo mi ušli, i samo Grahovo, a kakva će tu situacija biti nakon tih pobjeda Hrvatske i još su glupi pa govore kako Hrvatsku vojsku vode američki generali i NATO-ovi avioni. To je jedna opća psihoza demoralizacije. Samo mi ne smijemo dopustiti grešku da nas negdje, razumijete, nanesu neke nepotrebne gubitke.

Zvonimir Červenko:

Gospodine predsjedniče, mi kod Ante Gotovine moramo se čuvati, mi ne smijemo doživjeti nikakav poraz ovdje. Ovo što oni namjeravaju, to ni pod kakvu cijenu...

Predsjednik:

Momentalno oni nemaju nikakvih snaga...

Davor Domazet:

Što više čekamo, ... I što sam rekao u svom izlaganju, ove snage što su oni pripremali, rekao sam da ne mogu u najpovoljnijim uvjetima sve da angažiraju, ne mogu 4 do 5 dana. Prema tome, mi dva dana imamo pripremu, tri dana smo ispred njih.

Dr. Miroslav Tuđman:

Ovo je realno za očekivati kad se ovo očisti, pa kada se izvuku snage onda se oni mogu pripremiti nakon deset dana. Za to vrijeme mi ćemo ovo sve očistiti.

Predsjednik:

Treba nam umjesto utorka četvrtak...

(*Glasovi: U četvrtak ujutro*)

Ali dotle bi trebalo, molim vas lijepo, da nam daju povoda, da provociraju.

Zvonimir Červenko:

Jedino da Markača zadužimo za to.

Mladen Markač:

... i optužimo ih da su nas napali diverzantski da imaju namjeru ići prema Maslenici, da imaju namjeru ići preko Velebita na prometnicu od Karlobaga prema Starigradu, žele to presjeći i zato smo morali intervenirati.

Davor Domazet:

Mislim da bi bilo najbolje - na sljedeći način: da zrakoplovnu Udbinu - oni koriste, napravimo jednu eksploziju da su zrakoplovstvom udarili i tako maskiramo sve naše pravce, a nama se otvara...

Predsjednik:

I ovdje da vrše protunapad na Grahovo, naši su odbacili i idu naprijed. Treba isto tako gore na sjeveru u odnosu na Kostajnicu...

Vladimir Zagorec:

Mi bi njima predsjedniče, morali otvoriti džep, ali oni kad počnu bježati oni će morati negdje bježati, prema Kninu neće, prema Kostajnici, moramo otvoriti negdje džep gdje će oni pobjeći - Dvor na Uni.

Ante Gotovina:

Bio im je patrijarh, održao je molitvu, liturgiju Dvor na Uni i išao je u Knin - promjenio je - trebao je ići na Banovinu, ali je promjenio, otišao je u Knin.

Predsjednik:

Je li istina da je Arkan s njime?

Ante Gotovina:

Da, oni ga čuvaju gospodine predsjedniče.

Zvonimir Červenko:

Ja bih molio predsjednika da preciziramo ako oni počnu granatirati Osijek, da li tamo što učiniti gospodine predsjedniče?

Predsjednik:

Ponovno ponavljam, ne smijemo se dati isprovocirati da mi damo povoda Jugoslaviji da stupi u rat, razumijete?

Vladimir Zagorec:

To bi bio povod da mi dolje krenemo.

Predsjednik:

Mi nismo kadri, bilo bi glupo da idemo istovremeno na istočnu Slavoniju i na Baranju, tu bismo izgubili podršku onih prijatelja koji nas podržavaju suzdržano. Ako tuku Osijek, oni će se iskompromitirati politički pred svijetom, a što bismo mi mogli tući, neko selo?

Zvonimir Červenko:

Nemamo adekvatnog cilja.

Ante Gotovina:

Jedino Beli Manastir, ništa više. ni približno drugo.

Predsjednik:

To jedino ako možemo udariti po nekoj bateriji, ne ništa drugo. Gospodo, znate ta odluka da idemo ima i svoje političke i gospodarske financijske i druge strane. Znači, ona ns košta izravno, a mobilizacija i sve to skupa, neizravno, a što također izravno, vjerojatno da neće samo biti povećanja turizma negoli će i ovi koji su tu otići. Ali, to je razlog da ne možemo čepkatiti. Znači, idemo da onda riješimo jug i sjever, razumijete. Prema tome sljedeće godine ćemo imati Hrvatsku i turizam, a isto tak oslobađamo snage da krojimo granice Hrvatske u Bosni, razgraničenje. Prema tome, to što

sada odluke koje donosimo i provedba tih odluka je od golemog povijesnog značenja.

Zvonimir Červenko:

Još jednu stvar gospodine predsjedniče, ako dozvolite, ja bih volio da gospodin Zagorec ovdje jasno kaže da li on u stanju logistički podržati nas sa svim sredstvima koje mi tražimo. Ja znam koliko čega imamo, ali to je jako bitno.

Vladimir Zagorec:

Logistički mi možemo podržati jedan dio - popis imać - međutim, utrošak streljiva koji je bio na Glamoču i Bosanskom Grahovu je relativno velik. Mene sada samo zanima i ja molim sve zapovjednike da se obrati pažnja na utrošeno streljivo u ovim operacijama. Mi u pričuvu imamo za nekih 5 dana, međutim, treba obratiti pažnju na topništvo, recimo koristi se 100 mm za tenkove, T-55, puno više nego 130 ili 122 za topove.

Ante Gotovina:

Da, ova je operacija bila najviše izražena tenkovska borba.

Vladimir Zagorec:

Da, tu se tenk možda koristio više kao top, jer ovog streljiva topničkog ima.

Ante Gotovina:

Jer to je tako brdovito zemljiste, da topovi 130 i 122, raketnim sustavom dolazi manje do izražaja jer nisu to visoravni nego više tenkovska borba, znači brz prođor.

Vladimir Zagorec:

Za par dana je 3,4 tisuće granata, 100 mm ispučano.

Predsjednik:

Gospodo, ja sam pred svima vama, a posebno pred nekim tu generalima govorio da u čitavom tom svom ratu zaista trošimo streljiva kao da smo Rusi ili Amerikanci. Prema tome, tu se više služiti sa manjim jedinicama, diverzantskim djelovanjem i sa iznenadnošću, udarom manjih snaga, pješačkih, pa i ovim helikopterskim, odnosno vrtoletnim, desantima tamo gdje se ne očekuje, ali se može postići daleko veći učinak negoli - jasno je, a kad bismo imali dovoljno onda bi i ja bio za to da najprije sve uništimo sa granatiranjem, pa da onda krenemo.

Vladimir Zagorec:

Gospodine predsjedniče, ja garantiram da ćemo imati sve, odnosno imamo opskrbljeno sve, samo još jednom molim sve da smanje, da se ide puno realnije. Nepopularno je, ja baš ne dajem sve prema zahtjevima, a jer ako se da onda se i potroši, znači, idem onako...

Predsjednik:

Ali poveži međusobno i prosudba da tamo gdje treba dati, treba dati, a svi vi, znači, ne razbacivati nego štediti. Što se nas tiče i sada Granić ide na sastanak sa Velajatijem itd, pokušati ćemo isto tako to riješiti.

Davor Domazet:

Gospodin ministar zna taj prostor i tu su bunkeri bili tako utvrđeni da smo mi slali pješadiju, a išli smo frontalno tenkovskim udarom, imali bismo stotine mrtvih...

Ante Gotovina:

Avione spuštamo, što naše, što muslimanske, uzimamo, međutim, ja bih vas molio, od onog sastanka, mi nismo dobili ni jednog centra. Sve ovo u zadnjih šest mjeseci, ministar jako dobro zna, išlo na riječ, od onih raketa S-300 pa nadalje.

Predsjednik:

Kašpar dati ćeš mi predsjednika Vlade kad završimo razgovor.

Ante Gotovina:

Ja sam vam zadnji puta rekao dug je 70 milijuna dolara bio zadnji puta, sada je već malo veći. Nije problem, ali barem nešto da damo.

Predsjednik:

Jasan je problem.

(Upadica: Drugih problema neće biti)

Još malo u smislu promidžbe. Dajte ova dva dana - mislim da bi trebalo ići ovako - afimirati našu pobedu, mislim da u promidžbenom smislu nismo dovoljno dobro iskoristili, čuo sam, znači, govorilo se o 200, 250 mrtvih, to je ponovio i ovaj Šorić, a Ante Gotovina mi kaže da su imali 317, prema tome, dajte radi podizanja morala u redovima Knina, javite i objavite to, 300, 350, pokažite ta tri tenka koja ste zarobili i koja su u uporabi.

Davor Domazet:

Sama grahovačka brigada priznaje 400 van stroja, sada što mrtvih i što ranjenih...

(Upadica: I topnički divizion zarobljenih)

Predsjednik:

To treba kazati.

Davor Domazet:

Mi smo ekipirali treću brigadu HVO sa topništvom koje je zarobljeno.

Predsjednik:

To dajte radi poboljšanja klime u našim redovima, a razumije se i njihovim, i u svjet. Gledajte, taj svijet, čak i naši prijatelji, oni su sve to - naših akcija, robovali nekoj ideji da su Srbi toliko nadmoćni da smo mi bespomoćni i od Maslenice pa nadalje, otkaza UNPROFOR-a, stalno su me upozoravali doživjeti ćete poraz itd. Sada smo ih malo uvjerili, ali dajte te podatke - tenkove, te topničke baterije, gubici, znači, od danas, sutra, prekostura stlano to ponavljati na televiziji, na radiju i ovo da oni napadaju, da pokušavaju to napadima, da je ovo samo manevr njihovo izvlačenje, da nisu napustili područja koja su osvojili u Bihaću itd.

Dr. Miroslav Tuđman:

Da li ovdje da se na radiju prenosi poruka koji su im putevi otvoreni za izvlačenje?

Predsjednik:

Da, to bi trebalo reći - ne da su im otvoreni, negoli da je opaženo da se civili izvlače tim i tim putevima.

Dr. Miroslav Tuđman:

Da li to možemo negdje na početku akcije reći. Da li možemo objaviti da im se da do znanja da se tu izvlače civilima?

Predsjednik:

Da, reći da polaze sa civilnim automobilima, kolima itd.

Dr. Miroslav Tuđman:

Ali ćeš zatvoriti neke putove, pa da im kažeš u kom smjeru da ide da imamo što manje poslova.

Predsjednik:

Gdje je taj prijelaz?

(Dr. M. Tuđman: Kod Srba.)

Dr. Miroslav Tuđman:

Evo, ovdje na auto-karti je još lakše vidjeti. To je Kulen Vakuf, Srb, dobro sam rekao.

Predsjednik:

Ima dalje put?

Ante Gotovina:

Ima, iziđe na Bosanski Petrovac, prema Drvaru, ovdje, vidite.

Dr. Miroslav Tuđman:

Treba reći da nije moguće proći sa tenkovima i topovima.

Predsjednik:

Ima li nešto načelno još razjasniti?

Gojko Šušak:

Imam ja pitanje. Gotovina-Markač, vremenski koliko do spajanja vas dvojice?

Ante Gotovina:

Poslije mene je potrebno četiri dana sa dvije strane.

Mladen Markač:

8 do 9 dana sve skupa, ako general Gotovina ima četiri dana rada, znači da se spusti, da napravi ovu operaciju, mi smo predvidjeli 4 dana da bi došli ispred Gračaca.

Predsjednik:

To nije osam dana, nego treba istovremeno poći, pa znači za četiri dana.

Mladen Markač:

Pitanje je kilometraže gospodine predsjedniče: Mi sve radimo na nogu, pješaštvo je na cesti, nema komunikacije.

(Predsjednik: Kolika je to kilometraža)

18 km od sadašnjeg položaja do Gračaca.

Predsjednik:

Ne trebate za 18 km četiri dana.

Mladen Markač:

To je konfiguracija tla, to se ide pješice. Do granice ima isto toliko.

Ante Gotovina:

Mi smo skratili s ove strane, i ja sam točno na 20 km od Otrića.

Gojko Šušak:

Da li se srećeš s njim u Gračacu?

Ante Gotovina:

Ne, u Otriću.

Gojko Šušak:

Zato pitam.

Ante Gotovina:

Ali ne treba on mene dočekati u Otriću. Kad sam izbio u Otrić ja sam prekinuo komunikaciju fizički. Ja neovisno o tome radim. Kada on prekine, prekinuo je sve komunikacije, nema više ništa, a mi smo izbili u Gračac, ušli smo u Gračac. Ne treba se spajati. Ovo je Otrić, on u Gračac i stvar je riješena, to je cilj operacije. Oni ne trebaju ići unutra u ovaj prostor, tako da se operacija odvija...

Predsjednik:

Ti izbijaš na Otrić i ovdje se spuštaš na lijevoj strani i vidiš kakva je situacija u Kninu, pomoć razaranjem jednog dijela i po mogućnosti uči.

Mladen Markač:

Gospodine predsjedniče, čim mi osvojimo Čelavac kao centar veze i praktički mozak tog dijela oni su gotovi sa sistemom veza i praktično to će biti totalno rasulo.

Zvonimir Červenko:

Gospodine predsjedniče, ja bih molio - Domazet, dajte mi objasnite kako će se ovi centri veze, kojim redom, kojim fazama?

Davor Domazet:

U prvom udaru, to bi bio početak operacije, ide se na zapovjedno mjesto 18. brigade u Buniću što stvara uvjete... njihovog sustava i omogućava snagama – izbjije se na Ljubovo i stavi pod nadzor. I drugo, u istom tom udaru Čelavac, Čelavac idemo s razloga što mu ostavimo samo

dio veza između Knina i preko Petrove gore da ih mi slušamo, to zrakoplovom idemo.

(Upadica: *Misliš sa Plomina kad govorиш o Kninu?*)

Iz Plomina na Plješivici i ostavljamo da mi slušamo to sa operativno strateške veze, a uništavanje Čelavca, skidamo mu sve operativne i taktičke veze na prostoru VII. i XV. korpusa. Nakon toga kada krene operacija sjevernog dijela, idemo na Petrovu goru, ostavljamo Zrinsku goru isto tako da samo taj jedan dio veza slušamo i na kraju završava se sa Zrinskom gorom.

Predsjednik:

Što je sa tim njihovim pokretnim s kojima mogu eventualno - rampama...

(Upadica: *Mislite na protuzračne...*)

Predsjednik:

Zemlja-zemlja.

Ante Gotovina:

Oni ne mogu, imaju uređen položaj u Maji (?) i normalno sa Arkanom mogu sa prostora - znamo te pozicije, tako da ćemo to topništvom pokušati neutralizirati a ako osjetimo u eletkroničkom izviđanju da se oni nalaze u pokretu, onda ćemo zrakoplovstvom ići izravno na njih.

Predsjednik:

To mislim, da ne zaboravite.

Ante Gotovina:

Ne, to smo planirali.

Predsjednik:

U čitavoj ovoj operaciji, slušajte, gdje moramo ići na prekidanje veza između njih i zauzimanje ključnih položaja jako bi rado vidovali neki vrtlojetni desant na nekakve takve točke koje su važne, a gdje nemaju velike snage. Nisam čuo ni jedan, imate li?

Ante Gotovina:

Imamo po planu, jer ako gledate ovu kartu ovdje, vi ne možete probijati nego tek drugi dan oklop, znači poslije 24 prva sata ne možete, tu inžinjerija radi, ali ubacivanje grupa sa helikopterskim desantom, sa prizemljenjem mi

zauzimamo ove glavne vrhove i tu im omogućavamo prođor inženjerije i iza inženjerije protuoklopne snage. Ja imam tu samo 24 sata da probijem put i da spojim ta dva puta – da izbijem direktno sa cestom na Otrić. Znači, prvih 24 sata služimo se samo pješadljom, topničkim udarom i desantiranjem u prostorima. Tu na ovoj karti to možete vidjeti, to je ovaj greben. Poslije kada smo oslobođili snage onda možemo i desantirati unutar Ravnih Kotara, kada smo izbili na Otrić sa ostalim snagama se približimo njemu južnije.

Predsjednik:

Možda se spustiš na kninsku tvrđavu da zaštitiš UNCRO tamo.

Dr. Miroslav Tuđman:

Nema toliko helikoptera.

Predsjednik:

Što više smjelosti razumijete, to više uspjeha.

Dr. Miroslav Tuđman:

Onda može 20 ljudi stati u helikopter.

Ante Gotovina:

Imamo Herkulesa u Šepurinama.

Dr. Miroslav Tuđman:

Ja da ti dodam Cesnu kao vodiča.

Predsjednik:

Dajte jasno ovih dva dana pregrupirajte ali i odmorite vojsku dan prije toga.

Gojko Šušak:

Gospodine predsjedniče, mi smo sagledali što bi mi napravili, a sada ostaje ono što ako? Prvo, što ako oni bombardiraju Osijek i Vinkovce, a počinju izbjeglice kretati prema Zagrebu. Znači treba stožer Vlade postojati koji će taj prihvat organizirati. To moramo unaprijed vidjeti.

Predsjednik:

Sazovi sa predsjednikom Vlade znači jedan uži stožer sa to. Sa vojnog gledišta zadaća samo udar po njihovim bitnicima.

Gojko Šušak:

To znamo, ali govorim ako oni počnu granatiranje, mi ćemo imati i do sto tisuća možda izbjeglica. Panika se može

stvoriti, oni ga mogu tako granatirati da stampedo nastane preko noći. Sada, kako se tu postaviti, tu moramo biti mi organizirani da ne izazovemo mi paniku ovdje, onda su oni napravili protuefekat. To je jedno.

Predsjednik:

I zaustaviti ih na području Đakovića, ne dopustiti da idu dalje.

Gojko Šušak:

Drugo, mi moramo dati zapovjednicima jasno na terenu gospodine predsjedniče što ako UNCRO počne djelovati, to nije isključeno. Ja sam sinoć, Kanadani, onako kako se ponašaju to bi mogli učiniti. Bit će takvih stvari. Mi moramo dati čiste naputke njima. To je jedno. Drugo, ja sam mislio predsjedniče, to je jedan stožer. Drugi stožer je odnos sa UNCROM netko tk oje stalna kontakt osoba, a uvezi je s nama i da s njima to rješava, da dobijemo naputke, jer će se stvari odvijati prebrzo da bi se onda mogli tražiti okolo i sazivati. To je drugi problem koji se meni pojavljuje. I treće, gospodine predsjedniče, ja nisam siguran, Ante ti si rekao da ova akcija ide u redu, s time da dobiju dvije brigade od Armije BiH da krenu prema gore.

Ante Gotovina:

Bilo bi dobro kada bi...

Gojko Šušak:

To je nerealno za očekivati, kada bi imali, nećeš ih dobiti za dva dana, mogao bih ih dobiti za dva tjedna i to što bi dobio. To je jedno. Drugo, njihovo vozilo prema Kulen Vakufu, nije realno da će oni to napraviti, jer bi onda Abdić koristio priliku i on može malo osloboditi toliko da provocira, ali ništa drugo da napravi.

Predsjednik:

Abdiću treba prenijeti moju poruku, ne da samo sotane neutralan, nego li da surađuje sa hrvatskim snagama.

Gojko Šušak:

Ali ne zapovijeda Abdić jedinicama, nego Srbi predsjedniče. I onda dok Abdić te probleme riješi...

Predsjednik:

Neka se Abdić znači tih Srba rješava.

Ante Gotovina:

Gospodine predsjedniče, četiri dana, znači dva dana poslije početka operacije, dvije brigade muslimanske mi smo uvijek dobili ako bude tako.

Gojko Šušak:

Čekaj malo, ne idemo mi u akciju Ante ako, to ako, je dobro došlo, ali mi moramo znati točno što smo u stanju napraviti.

Ante Gotovina:

Vi ste primijetili da ja strelicu nisam ni stavio prema Kulen Vakufu, nego sam reka oda bi to bio moj zahtjev.

Gojko Šušak:

Čekam lao, ali znači li to da oni mogu tebe vezati protunapadom tako da ti ne možeš ići u napad.

Ante Gotovina:

Ne, nego ću morati oslobođiti jedan dio snaga za bočnu zaštitu.

Predsjednik:

Ne mogu vezati, ne mogu, nemaju oni te snage da vežu sve snage, to je sasvim sigurno. Pitanje je, ukoliko može on ofenzivno djelovati prema zapadu, ovisno o tome da li ćeš dobiti, ali to moraš s manjim snagama riješiti.

Ante Gotovina:

Bilo bi idealno kada bi 4. korpus krenuo prema Kulen Vakufu i kada bismo dvije brigade uputili u pravcu Kulen Vakufa, to bi bilo idealno.

Dr. Miroslav Tuđman:

Tu treba računati ako se ovo pomiče za dva dana, znači ovi će onda imati jedno četiri, pet dana od završetka operacije, imat će vremena da prebace ove snage i tamo češ trpiti napad. To im je jedina šansa da oslabe pritisak na Knin. Prema tome, trebat će utvrditi, tu će biti pritisak i treba s time računati.

Gojko Šušak:

Treće, predsjedniče, samo da još završim. Možemo li mi imati vašu suglasnost, ali s time da onda idemo i u rizike ako izgubimo. Ja mislim da bi to psihološki imalo efekat na njih da mi, nakon prvog dana operacije po Benkovcu, Obrovcu riskiramo baciti letke s nečim što bi moglo i nastradati, ali da znademo onda unaprijed da je to nešto što smo riskirali, ali ih pozvati u vaše ime, kakav god letak napraviti, nakon

prvog dana operacije, u njemu kazati puteve kojima se mogu izvlačiti, napraviti tako da izazove ovakva pomutnja kakva je još duplo veća. Ali onda treba riskirati, i naći ljudе, a ja vjerujem da ih ima koji će riskirati to napraviti.

Predsjednik:

Jedan letak ovako, znači opće rasulo, pobjeda Hrvatske vojske uz podršku svijeta itd. Srbi vi se već povlačite preko itd., a mi vas pozivamo da se ne trebate povlačiti, mi vam jamčimo... Znači, na taj način im dati put, a jamčiti tobože građanska prava itd.

Dr. Miroslav Tuđman:

Ako mogu reći, ovo se pokazuje ipak da oni slušaju više radio i televiziju nego letke. Bolje je ići preko radija i televizije...

Predsjednik:

Preko radija i televizije, ali i s letkom.

Gojko Šušak:

Ići s letkom, ali ga baciti među njih. Sam njegov osjećaj da si ti uspio, biti nad njime, baciti mu ga, to je nešto izazvalo.

Predsjednik:

Slažem se, to isto tako dokazuje našu snagu. Dobro, ići ćemo s time.

Gojko Šušak:

Još jedno gospodine predsjedniče, u tom slučaju mi bi trebali ili nekoga od vašeg ureda, da ovaj stožer ponovno da uspostavimo za promidžbu. Mi smo taj stožer uspostavili u Posušju, ali sada se to vraća u Zagreb dana, trebamo nekoga iz vašeg ureda koji će biti kontakt osoba. Je li Rajakovićka, ona treba biti u Zagrebu na licu mjesta, da to funkcioniра kao i zadnji puta.

Predsjednik:

To je sada ovo pitanje, ovo što si kazao i za UNCRO, to znači Šarinića. Što se mene tiče, da li je sigurnije koordinirati, upravljati iz Brijuna ili iz Zagreba.

Gojko Šušak:

Psihološki bi bilo jako loše da koordinirate odavde predsjedniče zbog puka. To bi bila pozicija, mnogi bi to iskoristili na jedan način, znaš vojska, gine, a vi... u tom kontekstu je tako. S druge strane opet, znajući vašu

neopreznost, možda je bolje stajati ovdje nego u Zagrebu. To možemo dogоворити, ali из Zagreba да координирате акцијом. Mislim да је то bolje.

Predsjednik:

Apsolutno politički то је bolje.

Gojko Šušak:

To је jedno, друго бит ће и ambasadora predsjedniče, Galbraith i svi који ће бити тамо...

Predsjednik:

Oni ће dignuti rep.

Gojko Šušak:

Oni су своје обавили, они ће остати. Када то sve узмемо у обзир гospodine predsjedniče моја просудба је да прије petka mi ne možemo krenuti.

Zvonimir Červenko:

Gospodine predsjedniče, ja se ponovno враћам на ono да mi iz постојећих наših planova koji su razrađeni, koji su jasni, pripreme су izvršene, да као за цilj, прва фаза тога плана i onda u тој фази да се види што dalje.

Predsjednik:

Ništa, што dalje.

Gojko Šušak:

Nema прве фазе, nego idemo.

Zvonimir Červenko:

Idemo do kraja, molim, то ће бити она prekretnica.

Gojko Šušak:

Ako psihološki идеš s правом fazom, onda staneš...

Zvonimir Červenko:

Ne, нећемо заустављати, нiste me razumjeli gospodine ministre.

Gojko Šušak:

Predsjedniče, ja исто предлаžем колико је код Markač sposoban njih nagоворити на провокације, njega они по Velebitu могу negdje гађати, то нам неће бити неко покриće. Norac skupa s njime bi требао isprovocirati да možda i po Gospiću ili nečemu lupnu dvije granate. Mislim, треба по naseljenom mjestu, тамо где је Markač то је под

Velebitom, mogu lupati cijeli dan. Svi su unutra, i Norac je unutra, i Markač je unutra.

Predsjednik:

Ne mora ulaziti...

Gojko Šušak:

Ali on isto ima pravac, nisu oni ludi predsjedniče, tehnika je otisla daleko. UNPROFOR snima pravac ne znamo da li će ih pustiti.

Predsjednik:

Dobro, neka on snima, kada mi završimo u četiri, pet dana.

Gojko Šušak:

Dobro, ali zašto bi, kada imamo pravi način izvođenja toga.

Norac:

... izvršiti sa minobacačem ili tijekom noći ili tijekom dana taj prostor, paliti nekoliko projektila.

Gojko Šušak:

I zadnje gospodine predsjedniče, ako bi bio Šarinić, koji već je u kontaktu sa ovim glavnim zapovjednikom tu, oni bi ipak na svojoj razini svaki trebali uspostaviti neki kontakt da kažu ovima koliko vremena treba unapirjeti da to daju.

Mladen Markač:

... nisu na vrijeme oni htjeli dati, ovaj puta bi im trebalo dati samo sat vremena, samo da se sakriju.

Gojko Šušak:

Jer, tamo smo imali razumijevanja, tamo je bio Argentinac, ja sam mu dao dva, a on je reagirao za jedan. Tako bih ja i ovdje predsjedniče da dademo, da Hrvoje da ili tko vće je ovome glavnome dva, a oni daju jedan.

Predsjednik:

Onda ćemo gospodo ovako, u četvrtak ću ja doći u Zagreb, reći ću i Šariniću, bit ćemo u Zagrebu, pregovori će se voditi u Ženevi u četvrtak, a vi dotle sve pripremite. Odnosno noćas samo možete javiti, a onda sutra ili prekosutra...

(Upadica: Provokacije sutra i prekosutra)

Da.

Gojko Šušak:

I za petak, ja mislim da bi Gotovina toga trebao biti nasvjesniji, da i Gardijski zdrug i svi oni koji trebaju ići, svi su oni na odmoru već.

Predsjednik:

Što da li?

Gojko Šušak:

Puštati ih kući, mislim da ne. Možemo ih dva dana smjestiti da se odmore, to nije problem.

Miljenko Crnjac:

Ja imam prijedlog za drugi dan predsjedniče, ne znamo kada će biti akcija, ali da zapojednici Zbornog područja dođu u Glavni stožer da dogovorimo akciju po vremenu i u prostoru. To bi morali dogovoriti i da mi to znademo.

Predsjednik:

Čekajte, danas je ponedjeljak, a vi se nađite u srijedu.

Mladen Markač:

To ćemo mi organizirati

Predsjednik:

Ali u srijedu, to se možete sada odmah dogovoriti, u srijedu u Glavnom stožeru i u koliko sati.

Gojko Šušak:

Imaju veze, ne moraju se sada dogovoriti.

Predsjednik:

Bolje je sada to dogovoriti, nego po vezama.

Zvonimir Červenko:

Gospodine predsjedniče, mi imamo operativni tim koji zna što radi. Prema tome, Crnjac, mi bismo vas pozvali i bez da ste ovo sada rekli.

Predsjednik:

Znam, ali je dobro da se nađete ponovno zajedno radi osobnog uskladišvanja. Kinkel obećava da će nas Njemačka podržavati, ali da ih obavijestimo unaprijed o tome. Bit će problem glavni sa tim UNCRO-vcima, sa japanskim bubama. Njihov je prijedlog, Akashi je raspravljao s njima pet sati, da bi onda podnio prijedloge da će oni UNCRO stati prema Bihaću da nas spriječi i da će staviti promatrače na Dinaru.

Gojko Šušak:

Ali oni se uvrede predsjedniče, on govori na grnaice Bihaća i srpske krajine, nema Hrvatske u sporazumu. Ja u Ženevu išao ne bih.

Predsjednik:

Čekaj, idem u Ženevu zato da prikrijem ovo, a ne da tamo razgovaram. Neću poslati ministra, nego ću poslati pomoćnika ministra unutarnjih poslova. To je u četvrtak. Prema tome, da prikrijem ovo što spremamo za dan poslije. Tako da mi suzbijemo bilo kakv argument u tom i takvom svijetu da mi nismo željeli razgovarati, nego smo željeli samo ono što... Znači, poduzet će Rusi u Ujedinjenim narodima sve moguće da se utječe na Zagreb da se Zagreb suzdrži. Da hrvatska ofenziva, prije svega da hrvatski Srbi odustanu od ofenzive na Bihać. Rusi su isto protiv akcije bosanskih Srba, da bi to komplikiralo i vodilo ne samo diplomatskom nego i... Znači, vi se sastajete u srijedu, kada, u koliko sati?

Zvonimir Červenko:

To ćemo razriješiti.

Predsjednik:

Kada ćete, dogovorite se sada.

Zvonimir Červenko:

Gospodine predsjedniče vidimo koje probleme imamo, ja njih lako o tome obavijestim gospodine predsjedniče. Mi se sastajemo gotovo svaki dan.

Predsjednik:

Druga je stvar vi u Stožeru, ali sa zapovjednicima da se sastanete.

Zvonimir Červenko:

Dobro, znači u srijedu u 16.00 sati.

Predsjednik:

Znači u duhu ovoga što smo sada razgovarali, načelno usuglasiti se na tome. Kažem da je bolje da se sada dogovorite.

(Upadica: Srijeda, 10 sati ujutro).

Svak vi za sebe napravite programe, u Stožeru cjelovite ujednačiti, i onda, ne samo po danima, nego po satima usuglasite kako će stvari ići. Pola sata čete ostati na ručku i onda možete otići.

(Završeno u 12.40 sati)